

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 317/2015-72

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Gráčikom, Farská 40, Nitra, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 98/2014 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 172/2010), za účasti Okresného súdu Dunajská Streda, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 98/2014 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré mu je Okresný súd Dunajská Streda p o v i n n ý zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ] v sume 437,90 € (slovom štyristotridsaťsedem eur a deväťdesiat centov) na účet ustanoveného právneho zástupcu JUDr. Pavla Gráčika, Farská 40, Nitra, vedený v [REDAKOVANÉ], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Dunajská Streda je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 437,90 € (slovom štyristotridsaťsedem eur a deväťdesiat centov) na účet [REDAKOVANÉ] vedený v Štátnej pokladnici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2015 doručená a na základe výzvy ústavného súdu č. k. Rvp 168/2015-11 zo 17. marca 2015 podaním doručeným ústavnému súdu 3. júla 2015 doplnená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 98/2014 [pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 172/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“)].

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že na okresnom súde je pod označenou spisovou značkou vedené trestné konanie proti sťažovateľovi pre trestný čin neodvedenia dane a poistného spolupáchateľstvom.

Z dôvodu, že sťažovateľ zastáva názor, že v namietanom konaní postupom okresného súdu došlo v dôsledku jeho nečinnosti k porušeniu ním označených práv, podal ústavnému súdu sťažnosť, ktorú v súvislosti s namietaným porušením označených práv odôvodňuje takto:

«Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tom, že samotné trestné konanie, v ktorom som obvineným a ktoré je momentálne vedené Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 1 T/98/2014 (pôvodne vedené pod sp. zn. 1 T/172/2010), bolo začaté vo svojej fáze konania pred súdom na základe obžaloby Krajskej prokurátorky pod č. Kv 14/06 zo dňa 21. 12. 2007, ktorá obžaloba bola podaná na [REDAKOVANÉ] a spol., medzi ktorými obvinenými som bol aj ja. Obžaloba bola podaná pre pokračujúci trestný čin neodvedenia dane a poistného spolupáchateľstvom podľa ustanovenia § 9 ods. 2, ustanovenia § 148a ods. 1, ods. 4 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon, účinného do 31. 12. 2005.

Od podania obžaloby, t. j. od 21. 12. 2007 došlo k vytýčeniu prvého hlavného pojednávania až v roku 2009...

Dňa 31. 12. 2009 som nastúpil výkon trestu odňatia slobody, na výkon ktorého som bol odsúdený na základe rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 09. 11. 2009, sp. zn. 1 T/111/2009, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste v rozsahu navrhnutom Krajským prokurátorom v Trenčíne zo dňa 03. 09. 2009 pod sp. zn. 1 Kv 11/08. Ak som sa aj pred dátumom 31. 12. 2009 ospravedlnil niekedy z hlavného pojednávania, ktoré sa malo konať práve v rámci konania vedeného Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 1 T/172/2010, práve od môjho nástupu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý súvisle vykonávam až dodnes, som nechcel a nemal som ani len šancu na vytváranie nejakých obštrukcií, ktorými by boli spôsobené prieťahy v konaní.

Od roku 2009 došlo k vytýčeniu hlavného pojednávania až v priebehu roka 2013, to znamená, že v priebehu štyroch rokov nedošlo k vytýčeniu hlavného pojednávania. V priebehu roka 2013 mi bol ustanovený obhajca, pričom až v priebehu roka 2013 došlo k pravidelnému vytyčovaniu hlavných pojednávanií, ktoré však boli pravidelne odročované kvôli neprítomnosti niektorých z obvinených, prípadne obhajcov týchto ďalších obvinených. Hlavné pojednávania, ktoré boli odročené bez prejednávania veci, boli vytýčené nasledovne:

dňa 20. 02. 2013;

dňa 05. 06. 2013;

dňa 10. 07. 2013;

dňa 19. 03. 2014;

dňa 15. 04. 2014;

dňa 14. 05. 2014.

Dňa 16. 04. 2014 bolo Okresným súdom Dunajská Streda vydané uznesenie, sp. zn. 1 T/172/2010, ktorým bolo v zmysle ustanovenia § 21 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „TP“), trestné konanie obž. ■■■■■, ■■■■■, mojej osoby a ■■■■■ vylúčené zo spoločného konania, pričom takto vylúčenému konaniu bola následne pridelená spisová značka 1 T/98/2014, nakoľko sme ako jediní zo všetkých obvinených mali v záujme priznať sa k spáchaniu trestného činu, ktorý nám je kladený za vinu.

Následne, už pod novou spisovou značkou, bolo vytýčené hlavné pojednávanie dňa 11. 06. 2014, ktoré bolo od podania obžaloby v roku 2007 ako prvé aj otvorené. Na tomto hlavnom pojednávaní som využil možnosť urobiť vyhlásenie podľa ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b) TP, v zmysle ktorého som sa priznal k spáchaniu skutku, ktorý sa mi kladie za vinu a túto možnosť využili aj ostatní obvinení, ktorí boli so mnou vylúčení na samostatné konanie. Okresný súd Dunajská Streda mal vykonať dokazovanie už len vo vzťahu k výroku o treste. Na základe uvedených skutočností došlo k vyhláseniu Rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 11. 06. 2014, na základe ktorého došlo k uznaniu mojej viny za trestný čin, ktorý mi bol kladený za vinu v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 1 T/98/2014 a v rámci výroku o treste došlo k upusteniu od uloženia súhrnného trestu poukazujúc na rozsudok Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2 T/35/2013 zo dňa 16. 04. 2013 v spojitosti s Uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3 To/57/2013 zo dňa 18. 06. 2013, ako aj rozsudok OS Partizánske sp. zn. 2 T/8/2014 zo dňa 10. 02. 2014. K upusteniu od uloženia súhrnného trestu došlo aj vo vzťahu k osobe obvineného ■■■■■ a vo vzťahu k osobe ■■■■■, bol vyrieknutý výrok o treste, ktorým mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky.

Uvedený rozsudok Okresného súdu Dunajskej Stredu bol však zrušený Uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 04. 12. 2014, sp. zn. 5 To/64/2014 v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) TP v celom rozsahu a podľa ustanovenia § 322 ods. 1 TP

bola vec vrátená okresnému súdu Dunajská Streda, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol...

Po tom, čo bola Okresnému súdu Dunajská Streda vrátená vec na ďalšie konanie, boli vytýčené hlavné pojednávania v nasledovných termínoch:

dňa 18. 03. 2015;

dňa 22. 04. 2015;

dňa 17. 06. 2015.

Ani v jednom z vyššie uvedených termínov však hlavné pojednávanie nebolo otvorené, a to z dôvodu na strane [REDAKOVANÉ], o ktorom mám ja aj súd vedomosť, že je bezdomovcom a je len veľmi ťažké zabezpečiť, aby sa pojednávalo v jeho prítomnosti. Najbližšie hlavné pojednávanie je vytýčené až na termín 07. 10. 2015...

Zhrnúc preto vyššie skutkové okolnosti mám zato, že uvedeným postupom, došlo k zásahu do môjho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako aj k zásahu do práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...»

V súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodňuje takto:

„Vzhľadom na skutočnosť, že od 31. 12. 2009 som vo výkone trestu odňatia, mal mi byť ustanovený obhajca v zmysle vyššie citovaného ustanovenia, opätovne však nebola splnená táto povinnosť zo strany súdu, rovnako ako nebola splnená v čase, kedy sa na moje trestné stíhanie riadilo zákonom č. 140/1961 Zb., a došlo k porušeniu môjho práva na právnu pomoc v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 Ústavy a práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy SR. Obhajca mi bol ustanovený až v priebehu roka 2013, z čoho vyplýva, že bez obhajcu ktorý mi mal byť ustanovený, som bol počas obdobia zhruba osem rokov, čo znamená, že po takúto neúmerne dlhú dobu dochádzalo kontinuálne k porušovaniu môjho základného práva na právnu pomoc a práva na obhajobu.“

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda vo veci vedenej pod sp. zn. 1 T/98/2014 (1 T/172/2010) porušené boli.

2. Sťažovateľovi Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 € (slovom dvadsaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Dunajská Streda povinný uhradiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 317/2015-44 z 20. augusta 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a vo zvyšnej časti ju odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

Následne spolu s prípisom č. k. II. ÚS 317/2015-53 z 5. októbra 2015 ústavný súd doručil predsedníčke okresného súdu uznesenie č. k. II. ÚS 317/2015-44 z 20. augusta 2015, ktorým prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa, a vyzval ju, aby sa k sťažnosti a jej doplneniu písomne vyjadrila a zároveň oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predsedníčka okresného súdu na výzvu ústavného súdu vo svojom stanovisku č. Spr 707/2015 z 23. októbra 2015 (doručenom ústavnému súdu 27. októbra 2015) uvádza najmä toto:

„Z obsahu spisu tunajšieho súdu 1 T/98/2014 ako aj spisu 1 T/172/2010, ktoré boli pripojené k nahliadnutie, taktiež z vyjadrenia zákonného sudcu... vyplýva, že... tunajší súd

konala vo veci priebežne a plynulo aj s prihliadnutím na rozsiahly spisový materiál veci sa týkajúceho (viac ako 3.000 strán a 11 zväzkov) a vzhľadom aj na počet obžalovaných.

V čase od podania obžaloby... do 08. 10. 2009 bolo nariadených viacero verejných zasadnutí... Verejné zasadnutia v tom čase museli byť odročené pre neprítomnosť či už niektorého z obžalovaných alebo ich obhajcov, medzi inými aj pre neprítomnosť sťažovateľa...

Následne potom bolo obdobie dlhšej práceneschopnosti vtedajšieho zákonného sudcu, jeho odchod do dôchodku a tak dňom 27. 06. 2012 opatrením vtedajšej predsedníčky súdu bola vec pridelená terajšiemu zákonnému sudcovi, ktorý musel vykonať prvotný, ale nevyhnutný úkon vo veci a to náležite sa oboznámiť s vecou, naštudovať rozsiahly spisový materiál. Prvé hlavné pojednávanie tak potom stanovil na 03. 12. 2012. Zo spisu je zrejmé, že od toho času bolo vo veci nariadených viacero pojednávaní, ktoré však museli byť z rôznych zákonných dôvodov na strane obžalovaných alebo ich obhajcov (aj sťažovateľa alebo jeho obhajkyne) odročené. Nebolo možné prijať ani procesné opatrenia na zabezpečenie vykonania pojednávaní, vzhľadom na existenciu riadne doručených ospravedlnení (či už niektorého z obžalovaných alebo niektorého z obhajcov), prípadne vzhľadom na existenciu objektívnych dôvodov na odročenie pojednávania (nevykázané doručenia, pobyt bezdomovca a pod). Podrobný priebeh týchto pojednávaní ako aj dôvody, pre ktoré ich bolo potrebné odročiť a stanoviť nový termín pojednávania sú zrejmé aj z pripojeného vyjadrenia zákonného sudcu.

Odvolačím súdom bolo rozhodnutie vydané dňa 11. 06. 2014 zrušené a vec bola vrátená tunajšiemu súdu na nové konanie a rozhodnutie. Ani uvedené však samo osebe a ani v kontexte s dovtedajším priebehom konania nie je možné považovať za prietáhy v konaní.

V záujme zrýchlenia súdneho konania boli vykonané procesné úkony smerujúce k tomu, aby bolo možné samostatne konať a rozhodnúť ohľadne obžalovaných, ktorí sa ku skutkom uvedeným v obžalobe priznali. Týka sa to aj sťažovateľa. Dňa 07. 10. 2015 bol vyhlásený rozsudok a to aj vo vzťahu k sťažovateľovi.

Vychádzajúc zo súhrnu všetkých týchto skutočností je potom zrejmé, že vo veci napriek tomu, že obžaloba bola podaná v decembri 2007, sa konalo priebežne a plynulo a preto sťažnosť nie je dôvodná.“

Predsedička okresného súdu spolu so stanoviskom č. Spr 707/2015 z 23. októbra 2015 zaslala ústavnému súdu aj vyjadrenie zákonného sudcu z 19. októbra 2015, ktorý v ňom uvádza toto:

„Zákonný sudca [REDAKOVANÉ] dňa 29. 01. 2008 vo veci vytýčil termín verejného zasadnutia (predbežné prejednanie obžaloby...). Toto verejné zasadnutie bolo odročené na 25. 06. 2008 pre neúčast' niektorých spoluobvinených..., ktoré strany si svoje neúčasti ospravedlnili. Ďalšie verejné zasadnutie bolo odročené na 03. 10. 2008, a to pre neprítomnosť obvinených, medzi nimi aj spoluobvinený [REDAKOVANÉ], ktorý si svoju neúčast' neospravedlnil.

Verejné zasadnutie zo dňa 03. 10. 2008 bolo opätovne odročené... na 19. 12. 2008, a to pre neprítomnosť obvineného [REDAKOVANÉ] a ďalších troch obvinených, ktorí doručenie predvolania mali riadne a včas vykázané. Na toto verejné zasadnutie sa nedostavili ani obhájcovia obvinených..., svoju neúčast' neospravedlnili.

Ďalšie verejné zasadnutie bolo odročené na 18. 03. 2009 pre neprítomnosť obvineného [REDAKOVANÉ], ktorý doručenie predvolania nemal vykázané, ako aj pre neúčast' ďalších obvinených.

Dňa 27. 02. 2009 [REDAKOVANÉ] vydal príkaz na zatknutie obvineného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

Na verejnom zasadnutí dňa 18. 05. 2009, na ktorom sa nezúčastnil obvinený [REDAKOVANÉ] (svoju neúčast' ospravedlnil...), prvostupňový súd uznesením podľa § 244 odsek 1 písmeno a) Tr. por., s poukazom na § 16 odsek 1 písmeno b) Tr. por. trestnú vec obvinených [REDAKOVANÉ] a spol. postúpil na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu v Trnave.

Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 08. 10. 2009.

Okresný súd Trnava so svojim uznesením zo dňa 06. 04. 2010, sp. zn. 4 T/107/2009 s poukazom na ustanovenie § 243 odsek 1 Tr. por. § 244 odsek 1 písm. a) Tr. por. (per. analogian) vyslovil, že nie je príslušný na konanie v trestnej veci vedenej proti obv. [REDAKOVANÉ] a spol... Krajský súd v Trnave na to so svojim uznesením zo dňa 13. 07. 2010, sp. zn. 5 Nto/9/2010... vyslovil, že príslušným na vykonanie konania v trestnej

veci obvineného [REDAKOVANÉ] a spol. vedenej na Okresnom súde v Trnave pod sp. zn. 4 T/107/2009, je Okresný súd v Dunajskej Strede.

Na ďalšom verejnom zasadnutí dňa 01. 02. 2012, na ktoré sa nedostavili obv. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], doručenie predvolania nemal vykázané, spoluobvinený [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], súd prijímal obžalobu Krajskej prokuratúry v Trnave č. Kv 14/06 - 229/2200 a nariadil hlavné pojednávanie na 28. 05. 2012. Hlavné pojednávanie bolo odročené, nakoľko zákonný sudca [REDAKOVANÉ] dňa 28. 06. 2012 odišiel do dôchodku.

Opatrením predsedníčky Okresného súdu zo dňa 27. 06. 2012, trestná vec obvinených bola pridelená [REDAKOVANÉ].

Po preštudovaní rozsiahleho trestného spisu obvinených..., prvé hlavné pojednávanie bolo vytýčené na 03. 12. 2012 a ďalšie na 14. 01. 2013.

Následne zákonný sudca... len vo februári sa dozvedel o tom, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Dňa 05. 02. 2013, preto ihneď ustanovil za obhajkyňu obž. [REDAKOVANÉ] v osobe [REDAKOVANÉ]...

Ďalšie pojednávania boli odročené na 20.03.2013, 05.06.2013, 10.07.2013, ktoré pojednávania boli vždy odročené kvôli neprítomnosti niektorých obžalovaných, resp. ich advokátov, ktorí však svoje neúčasti zvyčajne ospravedlnili. Na 10. 07. 2013 sa nedostavil obžalovaný [REDAKOVANÉ]. Podľa Ústavu na výkon trestu menovaný nemohol byť predvedený zo zdravotných dôvodov. Súd pojednávanie odročil na neurčito a urobil dotaz na Ústav výkon trestu odňatia slobody, kedy sa obžalovaný môže zúčastniť hlavného pojednávania. Ďalšie pojednávania boli obročené na 06. 11. 2013, 15. 01. 2014, 19. 03. 2014, 16. 04. 2014, 14. 05. 2014.

K jednotlivým vydaným termínom treba poznamenať, že na :

- 20. 02. 2013 sa nedostavili obžalovaní [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] – doručenie predvolania nemali vykázané, preto súd musel odročiť termín hlavného pojednávania,

- 20. 03. 2013 súd nariadil predvedenie neprítomných obžalovaných cestou Policajného zboru, na ktorý termín obž. [REDAKOVANÉ] nebol predvedený cestou PZ. Obhajkyňa obž. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] si svoju neúčasť ospravedlnila s tým, že je práceneschopná a taktiež kvôli práceneschopnosti sa nedostavili obhajkyňa obž. [REDAKOVANÉ]

██████████ ani zást. pošk. strany. Zást. krajskej prokuratúry navrhol odročiť termín hlavného pojednávania,

- hlavné pojednávanie dňa 05. 06. 2013 bolo odročené pre neprítomnosť obž. ██████████ pre práceneschopnosť, ako aj pre žiadosť obž. ██████████, ktorý žiadal odročenie hlavného pojednávania z dôvodu, že ho nemohla navštíviť vo výkone trestu jeho obhajkyňa ██████████ pre svoju práceneschopnosť,

- hlavné pojednávania zo dňa 10. 07. 2013 bolo odročené práceneschopnosť obž. ██████████... Pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že súd urobil dotaz na Ústav na výkon trestu odňatia slobody ██████████, dokedy bude obžalovaný ██████████ práceneschopný, resp. kedy sa môže zúčastniť hlavného pojednávania,

- 06. 11. 2013 bolo odročené z dôvodu, že nebol predvedený obžalovaný ██████████... , keďže v ten deň bol predvedený na Okresnú prokuratúru v Galante,

- hlavné pojednávanie dňa 15. 01. 2014 bolo odročené pre neprítomnosť obž. ██████████, ktorý doručenie predvolania nemal vykázané ani cestou PZ, nedostavil sa spoluobžalovaný ██████████ kvôli svojej práceneschopnosti.

Dňa 05.03.2014 tunajší súd vydal príkaz na zatknutie obžalovaného ██████████.

- Hlavné pojednávanie zo dňa 19. 03. 2014 bolo odročené kvôli neprítomnosti ██████████, ktorý napriek vydaniu príkazu na zatknutie nebol predvedený na hlavné pojednávanie. Ďalej sa nedostavila na toto pojednávanie ani obhajkyňa obž. ██████████... pre svoju práceneschopnosť.

- Na hlavné pojednávanie dňa 16. 04. 2014 sa dostavili všetci obžalovaní, kedy tunajší súd podľa § 21 odsek 1 Tr. por., trestné konanie obž. ██████████, ██████████ a ██████████ vylúčil so spoločného konania, nakoľko oni traja sa v ich trestnej veci v celom rozsahu priznali a svoje konanie oľutovali...

Čo sa týka vylúčených obžalovaných ██████████, ██████████ a ██████████, ktorí sa vo veci priznali, a svoje konanie oľutovali, súd na hlavnom pojednávaní dňa 11. 06. 2014 vyniesol rozsudok, ktorý rozsudok však v dôsledku odvolania Krajskej prokuratúry v Trnave, uznesením Krajského súdu v Trnave bol zrušený a vec vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol...

Po zrušení rozsudku II. st. súdom, hlavné pojednávanie zo dňa 18. 03. 2015 bolo odročené pre neprítomnosť obž. ██████████... , ktorý doručenie predvolania nemal

vykázané a ani na ďalšom hlavnom pojednávaní dňa 22. 04. 2015. Preto súd nariadil predvedenie obžalovaného [REDAKOVANÉ] na termín 17. 06. 2015, na ktorý termín však obžalovaný [REDAKOVANÉ] nebol predvedený cestou PZ [REDAKOVANÉ] s odôvodnením, že ho nenašli...

Súdu sa podarilo zadovážiť potrebné spisy obž. na ďalšom hlavnom pojednávaní dňa 07. 10. 2015, kedy po oboznámení príslušných spisov obžalovaných, súd opätovne podľa § 148 písmeno a) odsek 4 Tr. zákona, účinného do 31. 12. 2005 s použitím § 35 odsek 3 Tr. zákona, účinného do 31. 12. 2005, ako aj s použitím § 40 odsek 1 Tr. zákona, účinného do 31. 12. 2005, odsúdil obž. [REDAKOVANÉ] k súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 58 odsek 1 písmeno a) Tr. zákona, účinného do 31.12.2005 vyslovil, že sa trest podmienienečne dokladá a podľa § 59 odsek 1 Tr. zákona, účinného do 31. 12. 2005, súd určil obžalovanému skúšobnú dobu na 5 (päť) rokov. Zároveň zrušil rozsudok Okresného súdu Galanta, sp. zn. 3T/2/2014 zo dňa 04.07.2014 vo výroku o treste.

U spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ] súd podľa § 37 Tr. zákona, účinného do 31. 12. 2005, upustil od uloženia súhrnného trestu, poukazujúc na rozsudok Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 2 T/35/2013 zo dňa 16. 04. 2013, v spojitosti Uznesením Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 3 To 57/2013 zo dňa 18. 06. 2013, ako aj poukazujúc na rozsudok Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 2 T/8/2014 zo dňa 10. 02. 2014...

Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti, som toho názoru, že od pridelenia trestnej veci obžalovaného [REDAKOVANÉ] a spol., ako zákonný sudca, som vo veci priebežne konal, a to podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, vo veci som nerobil prietahy, snažil som sa pravidelne vytyčiť hlavné pojednávania avšak, ako je vyššie uvedené, od napadnutia obžaloby na každé pojednávanie sa nedostavil niektorí z obžalovaných, alebo ich obhajcovia a keďže v prevažnej väčšine si svoje neúčasti aj ospravedlnili, súd ich mohol volať na ďalšie pojednávania, len s upozornením na následky nerešpektovania príkazu súdu a v prípade ak bolo potrebné, bol vydaný aj príkaz na zatknutie obžalovaných.

Za účelom urýchlenia celého konania som podľa § 21 odsek 1 Tr. por. vylúčil zo spoločného konania najprv obž. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], keďže sa vo veci priznali, svoje konania oľutovali..."

Prípisom č. k. II. ÚS 317/2015-59 z 28. októbra 2015 ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľa, aby oznámil, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň mu zaslal stanovisko predsedníčky okresného súdu č. Spr 707/2015 z 23. októbra 2015 spolu

s vyjadrením zákonného sudcu z 19. októbra 2015 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska. Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 20. novembra 2015 uvádza, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, pričom v reakcii na označené stanovisko predsedníčky okresného súdu a vyjadrenie zákonného sudcu konštatuje, že „[a]j napriek tomu, že som sa niektorých verejných zasadnutí nezúčastnil aj ja sám, som toho názoru, že najmä do roku 2013, resp. do obdobia, dokedy nebolo konanie pridelené [REDAKOVANÉ], bolo konanie zaťažované priedahmi v konaní a dochádzalo k porušovaniu mojich vyššie uvedených základných práv. Ako som uvádzal už v znení doplnenia mojej ústavnej sťažnosti, súd mal viacero procesných inštitútov, ktoré mohol v konaní využiť a ktorými by eliminoval vzniknuté priedahy v konaní...

Rovnako som však toho názoru, že priedahy v konaní vznikali aj v období, keď bolo konanie vedené sudcom [REDAKOVANÉ], pričom v podrobnostiach odkazujem na znenie doplnenia mojej ústavnej sťažnosti zo dňa 29. 06. 2015, ktorej sa touto cestou... pridržiam...“.

Sťažovateľ spolu s označeným vyjadrením doručil ústavnému súdu podanie, ktorým vyčíslil rozsah a sumu požadovanej úhrady trov právneho zastúpenia a žiada, aby mu bola priznaná úhrada za tri úkony právnej služby [prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, písomné podanie na súd (doplnenie sťažnosti) a písomné podanie na súd (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu)], paušálna náhrada niektorých hotových výdavkov (režijný paušál), náhrada cestovných výdavkov a náhrada za stratu času, celkovo v sume 622,55 €.

Vzhľadom na oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa a predsedníčky okresného súdu, že netrávajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich argumentáciou dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práv podľa označeného článku ústavy a dohovoru. Poukazujúc na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou v sťažnosti namietaného porušenia označených práv, ústavný súd nepovažuje ani za

vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie veci (m. m. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03), a preto ďalej konal bez nariadenia ústneho pojednávania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie

záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Podľa judikatúry EŠLP má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabráňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok EŠLP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. 6. 1968).

Pokiaľ ide o primeranosť lehoty, v ktorej má byť vec obvineného prerokovaná, je pojem primeraná lehota relatívny. Neexistuje žiadna absolútne stanovená doba, ktorej prekročenie by bolo automaticky kvalifikované ako doba neprimeraná. Primeranosť doby konania sa posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu (napr. rozsudok EŠLP vo veci König v. Nemecko z 28. 6. 1978).

Čas na konanie bez zbytočných prieťahov spravidla nemožno vyjadriť numericky. Obvykle neexistuje časová hranica, uplynutím ktorej postup súdu môže mať povahu prieťahov v konaní (napr. I. ÚS 137/02).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na povahu prerokúvanej veci a jej význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie nemožno považovať z právneho hľadiska za zložité, pretože ide o vec, ktorá patrí k štandardnej rozhodovacej agende všeobecných súdov v trestných veciach. Faktickú zložitosť čiastočne zvyšuje rozsah spisového materiálu, ktorý činí viac než 3 000 listov, ako aj počet obžalovaných, ktorých selektívna neúčast' na verejných zasadnutiach a nariadených hlavných pojednávaniach nezanedbateľnou mierou prispela k spomaleniu napadnutého konania, avšak iba tieto okolnosti nie sú spôsobilé vysvetliť jeho celkovú dĺžku.

Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného [obmedzenie práv a slobôd, vplyv na povest', postavenie v zamestnaní a pod. (napr. rozsudok ESLP vo veci Bagetta v. Taliansko z 25. 6. 1987)].

Už samotný charakter tohto konania (prerokovanie a rozhodnutie o obžalobe podanej proti sťažovateľovi pre pomoc k trestnému činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1 a 4 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, pozn.) kladie na orgány činné v trestnom konaní zvýšené nároky na jeho prednostné a rýchle vybavenie v záujme čo najrýchlejšieho dosiahnutia právnej istoty strán trestného konania tak, ako to priamo vyplýva aj z § 2 ods. 7 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), podľa ktorého má každý právo, aby jeho trestná

vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak (obdobne § 2 ods. 4 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005).

2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Sťažovateľ je stranou napadnutého trestného konania v procesnom postavení obžalovaného. Z vyjadrení účastníkov konania a zo súdneho spisu ústavný súd zistil také skutočnosti, na základe ktorých by mohol čiastočne pripísať negatívny podiel sťažovateľa na doterajšej dĺžke napadnutého konania v období od januára 2008 do mája 2009, kedy sa sťažovateľ nezúčastnil troch verejných zasadnutí okresného súdu nariadených na účely predbežného prerokovania obžaloby.

Sťažovateľ v priebehu napadnutého konania žiadal o odročenie hlavného pojednávania nariadeného na 5. jún 2013 z dôvodu, že pred jeho konaním ho vo výkone trestu nemohla navštíviť právna zástupkyňa pre svoju práceneschopnosť.

Vychádzajúc z uvedeného zistenia, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovi nie je možné a priori vytýkať, že v priebehu konania žiadal o odročenie nariadených pojednávanií pre skutočnosti, ktoré nastali na jeho strane, resp. na strane jeho právneho zástupcu, pretože uplatňovanie tohto procesného prostriedku slúži predovšetkým na ochranu práv účastníka konania, ktoré mu vyplývajú z právneho poriadku. Na druhej strane však v zásade nemožno prijať záver, podľa ktorého ak vec prerokujúci súd takému procesnému návrhu vyhovie, bude eo ipso zodpovedný za predĺženie stavu právnej neistoty, ktorý týmto postupom nastane vo sfére sťažovateľa.

Uvedené správanie sťažovateľa síce nemôže vysvetliť doterajšiu dĺžku napadnutého konania, ale možno ho primerane zohľadniť pri určení sumy finančného zadosťučinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej

zbytočné prietahy v konaní (ako aj neprimeraná dĺžka konania) môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99).

Ústavný súd pri posudzovaní prietahov v napadnutom konaní vychádzal zo sťažnosti, vyžiadaného spisu, ako aj z prehľadu úkonov obsiahnutého v prípise okresného súdu č. Spr 707/2015 z 23. októbra 2015 doručenom ústavnému súdu 27. októbra 2010.

Ústavný súd zistil, že v doterajšom postupe okresného súdu možno identifikovať obdobie jeho absolútnej nečinnosti, a to od júla 2010 až do februára 2012, ktoré je v rozpore s ústavnou požiadavkou prerokovania veci bez zbytočných prietahov, pretože okresný súd v tomto období nevykonal žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa.

Okrem uvedeného však okresný súd podľa zistenia ústavného súdu prispel k predĺženiu skúmaného trestného konania aj svojou neefektívnou a nesústredenou činnosťou.

Ako nesústredenú činnosť okresného súdu ústavný súd kvalifikuje jeho postup súvisiaci s postúpením predmetnej veci na jej prerokovanie a rozhodnutie Okresnému súdu Trnava (18. máj 2009), ktorý uznesením sp. zn. 4 T 107/2009 zo 6. apríla 2010 vyslovil svoju nepríslušnosť na konanie v trestnej veci sťažovateľa. Následne Krajský súd v Trnave uznesením sp. zn. 5 Nto 19/2010 z 13. júla 2010 vyslovil, že v trestnej veci sťažovateľa je príslušný na konanie okresný súd, pričom v dôsledku uvedeného postupu okresného súdu došlo k spomaleniu napadnutého konania o viac než 14 mesiacov.

Prvok nesústredenosti možno vidieť aj v tom, že rozsudok okresného súdu č. k. 1 T 98/2014-3016 z 11. júna 2014, ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba, a ktorým bolo súvisiacim výrokom upustené od uloženia mu súhrnného trestu, bol na odvolanie prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave zrušený uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 5 To 64/2014-3060 zo 4. decembra 2014, a to pre závažné procesné pochybenia (nevykonanie rozhodujúcich dôkazov, nepreskúmateľnosť označeného rozsudku okresného súdu a predčasnosť jeho vydania), ktorých sa okresný súd dopustil v súvislosti s meritórnym rozhodovaním veci.

K významnému spomaleniu priebehu napadnutého konania došlo aj z dôvodov na strane obžalovaných a ich právnych zástupcov, ktorí sa z rôznych dôvodov nedostavili na nariadené hlavné pojednávania, v niektorých prípadoch aj bez náležitého ospravedlnenia. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že správanie účastníkov konania alebo tretích osôb nie je možné samo osebe pričítať na ťarchu vec prerokujúceho súdu, avšak uvedené ho nezbavuje povinnosti zabezpečiť plynulé a včasné prerokovanie veci a dbať na to, aby prípadné prietahy na strane týchto subjektov nevedli k porušeniu práv ostatných účastníkov konania. Okresnému súdu možno v tomto smere vytknúť aj jeho nedostatočný dôraz na zabezpečenie procesnej disciplíny obžalovaných, prípadne ich právnych zástupcov v priebehu napadnutého konania.

Pokiaľ ide o obranu okresného súdu, že v napadnutom konaní v dôsledku dlhšej práceneschopnosti predchádzajúceho zákonného sudcu a jeho následného odchodu do dôchodku došlo k spomaleniu priebehu napadnutého konania, ústavný súd túto argumentáciu nemohol akceptovať. Ústava v čl. 48 ods. 2, ale aj dohovor v čl. 6 ods. 1 zaväzuje predovšetkým všeobecné súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Skutočnosť, že okresný súd mal personálne problémy, ktoré nedokázal alebo nemohol riešiť, nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci (pozri napr. I. ÚS 156/02). V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už viackrát uviedol (napr. I. ÚS 23/03, I. ÚS 141/03,

II. ÚS 153/06, III. ÚS 399/2011), že personálne problémy (dlhodobá práceneschopnosť sudcu, zmeny zákonných sudcov) a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia (m. m. I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02, III. ÚS 399/2011).

Ústavný súd po komplexom posúdení všetkých okolností daného prípadu (z hľadiska skutkovej a právnej náročnosti veci, správania sťažovateľa, postupu okresného súdu poznamenaného najmä jeho neefektívnou činnosťou, zohľadňujúc pritom charakter a význam predmetu namietaného konania a jeho celkovú dĺžku) dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

Pretože napadnuté konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti už skončené – okresný súd 7. októbra 2015 rozhodol o podanej obžalobe rozsudkom sp. zn. 1 T 98/2014 – neprichádzalo do úvahy, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 5 výrokovej časti tohto nálezu.

Sťažovateľ sa okrem vyslovenia porušenia označeného práva domáha aj priznania finančného zadosťučinenia a náhrady trov právneho zastúpenia.

Aj keď ústavný súd vyslovil porušenie sťažovateľom označených práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu uplatnenie tejto svojej právomoci za dostatočné na to, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto považoval za potrebné zaoberať sa aj vecnou opodstatnenosťou návrhu sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia, ktoré je podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde náhradou nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch za stav spôsobenej právnej neistoty postupom orgánov verejnej moci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 20 000 €. Tento návrh odôvodňuje najmä s poukazom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania a s tým súvisiacim stavom svojej právnej neistoty.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu

vzhľadom na okolnosti daného prípadu prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd zohľadňoval predovšetkým celkovú dĺžku konania okresného súdu, prihliadol na charakter jeho neefektívnej činnosti v skúmanom období, na obdobie jeho nečinnosti, predmet prerokúvanej veci, jej skutkovú a právnu zložitosť, ako aj jej význam pre sťažovateľa a správanie sťažovateľa v posudzovanom období.

Vychádzajúc z komplexného posúdenia týchto skutočností, ústavný súd považoval v konkrétnych okolnostiach daného prípadu priznanie sumy 2 500 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výrokovej časti tohto nálezu.

Ústavný súd podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2014, ktorá bola 839 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2015. Úhradu priznal sťažovateľovi za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 139,83 € [1/6 výpočtového základu (§ 11 ods. 3 vyhlášky)], čo spolu

s paušálnou náhradou niektorých hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby v sume po 8,39 € [1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky)] predstavuje sumu 296,44 €. Sťažovateľ si uplatnil aj právo na náhradu za čas strávený jeho právnym zástupcom cestou na vykonanie prvej porady s ním, a to za 3 začaté polhodiny, čo predstavuje sumu 41,95 € [1/60 výpočtového základu (§ 17 ods. 1 vyhlášky)]. Keďže právny zástupca je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), uvedené sumy boli zvýšené o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu požaduje aj úhradu cestovných výdavkov za cestu uskutočnenú jeho právnym zástupcom na účely vykonania prvej porady za „100 km pri priemernej spotrebe 9,6 l na 100 km... a cene paliva vo výške 1,409 €/l, t. j. 0,135 € za 1 km + základná náhrada (0,183 €) x 100...“. Ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu za pohonné hmoty v sume 13,50 € a úhradu za amortizáciu motorového vozidla v sume 18,30 € (§ 16 ods. 4 v spojení so zákonom č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov). Celková odmena a náhrada za poskytnuté právne služby predstavuje sumu 437,90 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania zaplatí Kancelária ústavného súdu na účet právneho zástupcu sťažovateľa. Okresný súd je potom povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa na účet Kancelárie ústavného súdu (bod 3 a 4 výroku tohto nálezu).

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016